

OTOMOTİV SANAYİİ DERNEĞİ
AUTOMOTIVE MANUFACTURERS ASSOCIATION

OTOMOTİV SANAYİİ
2014 YILI DEĐERLENDİRME RAPORU

Mart 2015

1. 2014 Yılı'nın Küresel ve Türkiye Ekonomik Değerlendirmesi ve 2015 Yılına Ait Beklentiler

2014 yılı, gelişmiş ve önde gelen gelişmekte olan ülkelerin büyük bir kısmı açısından zor bir yıl oldu. Küresel ekonominin canlandırılması adına, ABD'nin aldığı ekonomi politikaları ile ilgili insiyatife benzer adımların Euro bölgesi ve Japonya tarafından da atılması yönündeki beklentiler ağırlık kazandı.

Gerileyen işsizlik oranları ve beklenenin üzerinde gerçekleşen büyüme oranları ile 2014 yılını en iyi bitiren ülke ABD oldu. Euro bölgesi ve Avrupa birliği açısından, 2014 yılı resesyon endişeleri ve Avrupa Merkez Bankası Başkanı Mario Draghi ile Almanya arasında, Euro Bölgesi'nin desteklenmesine yönelik adımların tartışmaları ile geçti.

Ekonomiye duyulan güvensizliğin tüketiciler üzerindeki olumsuz etkisine bağlı olarak, 2014 yılında işsizlik arttı. Bu yıl, Avrupa bankaları açısından olumsuz bir yıl olarak değerlendirilebilir. 2015 yılı için de AB ve Euro bölgesinde şimdilik olumlu bir tablo beklenmiyor.

ABD Merkez Bankası'nın (FED) bir önceki başkanı Bernanke'nin açıklamaları ile FED'in para politikasını kademeli olarak sıkılaştıracağını açıklaması, küresel piyasalarda gelişmekte olan ekonomiler aleyhine sert bir tepkiye sebep oldu. FED etkisiyle para birimi dolar karşısında gerileyen önde gelen gelişmekte olan ülkeler arasında (Brezilya, Arjantin, Hindistan, Güney Afrika, Doğu Avrupa ülkeleri, Rusya gibi...) Türkiye, para birimi en makul değer kaybeden ülkeler konumundaydı.

Bu yılın en tartışmalı ülkesi ise, Ukrayna gerginliği ile batılı ülkelerle ciddi bir diplomatik çatışmaya giren Rusya oldu. Avrupa ülkelerin ambargolarının etkisini yönetmeye çalışan Rusya'da, petrol fiyatları beklenenden hızlı geriledi. 2015 yılının ilk yarısında ekonomik açıdan en dikkat çeken ülkenin Rusya federasyonu olması bekleniyor.

2013 yılı aralık ayında ortaya çıkan yeni politik tartışmalardan kaynaklanan ve uluslararası ekonomi çevrelerinde de negatif yansımaları olan siyasi belirsizlik süreci nedeniyle, Türk Lirası bir ay içerisinde sert bir değer kaybı yaşadı. 2014 yılının Ocak ayı sonunda alınan bir olağan dışı para politikası kurul kararı ile TCMB, para politikası faiz oranını bir anda 5,5 puan arttırdı ve dolar-TL kuru 2,40 TL düzeylerinden, 2,22-2,16 TL düzeylerine kadar normalleşeceği bir 7-8 aylık sürecine girdi.

2014 yılı, Türk ekonomisi açısından, 2012 yılındaki 'yumuşak iniş' sürecine benzer bir süreç yaşandı. Ekonomi yönetimi, ekonomi yönetiminin ek makro ihtiyati tedbirleri ile (kredi kartında taksit sayısının sınırlandırılması ve ihtiyaç ile tüketici kredilerinin maliyetlerinin arttırılması), enflasyon ve cari açığı kontrol altına almaya yönelik bir süreci hayata geçirdi.

Bu süreç, cari açık azaltmada etkili oldu; ancak, bazı bölgelerde yaşanan sorunlara bağlı olarak aşırı yükselen tarım ve gıda fiyatları ile döviz kurlarındaki yükselişin yansımalarına bağlı olarak, enflasyon yıllık bazda yüzde 10 düzeyine yükseldi.

Bununla birlikte, Ekim ayından itibaren, Türkiye ekonomisinin küresel algısı giderek iyileşti ve 3 uluslararası derecelendirme kuruluşunun uyarılarına rağmen, Türkiye 2014 yılını, Fitch ve Moody's tarafından 2012 ve 2013 yıllarında verilmiş olan 'yatırım yapılabilir ülke' notunu koruyarak tamamladı.

Yılsonuna doğru, FED'in faiz artırımı kararının 2015 yılının en geç ilk yarısı sonunda geleceği beklentisi ile önde gelen gelişmiş ve gelişmekte olan para birimleri ve borsaları tekrar değer kayıplarına uğrarken, kimi ülkeler para politikası faiz oranlarını yükseltti. Türkiye, bu tablo içerisinde, dalgalı bir kur, faiz ve borsa seyri ile yılı tamamladı.

Orta vadeli programda (OVP) (2015–2017) belirtilen temel öncelikler arasında; büyüme performansını yükseltirken cari işlemler açığını düşürmeye devam etmek, enflasyon hedefine ulaşmak ve böylece makroekonomik ve finansal istikrarı güçlendirmek yer almıştır.

OVP’da Türkiye’nin ihracatındaki artış ile birlikte, ihracatta kullanılan ara malı ve tüketim malı ithalatındaki artışın 2015 yılında da devam edeceği, 2014 ve 2015 yılı sonunda cari işlemler dengesinin 46 milyar \$ düzeyinde gerçekleşeceği tahmin edilmektedir. 2014 yılında 160,5 milyar \$ ihracat ile birlikte 244 milyar \$ ithalat, 2015 yılında ise 173 milyar \$’lık ihracat ile birlikte 258 milyar \$’lık ithalat gerçekleşeceği beklenmektedir.

2014 yılı dış ticaret dengesinin -83,5 milyar \$ 2015 yılındaki dış ticaret dengesinin ise -85 milyar \$ olacağı tahmin edilmektedir. 2014 yılında cari işlemler dengesi / GSYH’nin yüzde – 5,7 oranında olacağı bu oranın 2015 yılında yüzde – 5,4’e, gerileyeceği tahmin edilmektedir.

Diğer taraftan, programda 2014 yılında yüzde 9,6 oranında gerçekleşmesi tahmin edilen işsizlik oranının 2015 yılında yüzde 9,5 düzeyinde olacağı beklenmektedir.

Orta Vadeli Programa (2015–2017) göre, Türkiye’nin 2014 yılında yüzde 3,3 oranında büyüyeceği, 2015 yılında ise Türkiye ekonomisindeki gelişmenin yüzde 4 düzeyinde olacağı tahmin edilmektedir. 2014 yılında 8,2 düzeyinde olan TÜFE’nin 2015 yılında yüzde 6,3 düzeyinde olacağı beklenmektedir.

(Kaynak: TC Kalkınma Bakanlığı Orta Vadeli Program (2015-2017), Prof. Dr. Emre Alkin Ekonomik Analizi-Aralık 2014)

2. Dünya’da Otomotiv Sanayi

2.1. Pazar

LMC verilerine göre, küresel toplam otomotiv pazarı yüzde 2 oranında artarak 81 milyon adede yükselmiştir. 2014 yılında en fazla artış yüzde 3 ile otomobil pazarında gerçekleşmiş ve pazar 65,2 milyon adet düzeyinde ulaşmıştır. Hafif ticari araç pazarı yüzde 3 azalırken, ağır ticari araç pazarında düşüş 1 düzeyinde olmuştur. 2014 yılında hafif ticari araç pazarı 12,7 milyon adet, ağır ticari araç pazarı ise de 3 milyon adet düzeyinde gerçekleşmiştir.

Bölgeler ve Ülkeler Bazında Dünya Motorlu Araç Pazarı 2014/2013 (x 1.000)

Bölgeler	Araç Sınıfı	2013	2014	Değişim (2014/2013)	Ülkeler	Araç Sınıfı	2013	2014	Değişim (2014/2013)
K. Amerika	Otomobil	8.889	9.006	1	ABD	Otomobil	7.127	7.451	5
	Hafif Ticari Araç	1.568	1.636	4		Hafif Ticari Araç	1.299	1.429	10
	Ağır Ticari Araç	480	578	20		Ağır Ticari Araç	367	423	15
	Toplam	10.937	11.220	3		Toplam	8.793	9.303	6
Mercosur	Otomobil	3.353	2.884	-14	Brezilya	Otomobil	2.717	2.428	-11
	Hafif Ticari Araç	1.126	1.031	-8		Hafif Ticari Araç	857	842	-2
	Ağır Ticari Araç	213	171	-20		Ağır Ticari Araç	182	152	-16
	Toplam	4.692	4.086	-13		Toplam	3.756	3.422	-9
Batı Avrupa	Otomobil	11.526	12.070	5	Rusya	Otomobil	2.596	2.286	-12
	Hafif Ticari Araç	1.370	1.498	9		Hafif Ticari Araç	176	154	-13
	Ağır Ticari Araç	271	242	-11		Ağır Ticari Araç	111	94	-15
	Toplam	13.167	13.810	5		Toplam	2.883	2.534	-12
Doğu Avrupa	Otomobil	4.441	4.030	-9	Hindistan	Otomobil	2.367	2.402	1
	Hafif Ticari Araç	494	468	-5		Hafif Ticari Araç	560	513	-8
	Ağır Ticari Araç	226	211	-7		Ağır Ticari Araç	275	302	10
	Toplam	5.161	4.709	-9		Toplam	3.202	3.217	0
Asya/Pasifik	Otomobil	27.891	29.640	6	Japonya	Otomobil	4.539	4.644	2
	Hafif Ticari Araç	7.605	7.164	-6		Hafif Ticari Araç	716	725	1
	Ağır Ticari Araç	1.797	1.741	-3		Ağır Ticari Araç	79	87	10
	Toplam	37.293	38.545	3		Toplam	5.334	5.456	2
Diğerleri	Otomobil	7.403	7.632	3	Çin	Otomobil	16.771	18.447	10
	Hafif Ticari Araç	855	853	0		Hafif Ticari Araç	5.104	4.884	-4
	Ağır Ticari Araç	94	100	6		Ağır Ticari Araç	1.236	1.154	-7
	Toplam	8.352	8.585	3		Toplam	23.111	24.485	6
Dünya	Otomobil	63.503	65.262	3	G.Kore	Otomobil	1.299	1.390	7
	Hafif Ticari Araç	13.018	12.650	-3		Hafif Ticari Araç	209	204	-2
	Ağır Ticari Araç	3.081	3.043	-1		Ağır Ticari Araç	25	32	28
	Toplam	79.602	80.955	2		Toplam	1.533	1.626	6
				BRIC	Otomobil	24.451	25.563	5	
					Hafif Ticari Araç	6.697	6.393	-5	
					Ağır Ticari Araç	1.804	1.702	-6	
					Toplam	32.952	33.658	2	

Kaynak: LMC

2014 yılında bir önceki yıla göre, Doğu Avrupa’da toplam motorlu araç pazarı yüzde 9 oranında azalmış ve pazar 4,7 milyon adede gerilemiştir. Toplam pazar K. Amerika’da yüzde 3 artarken, Batı Avrupa’da ise yüzde 5 Asya/Pasifik Bölgesi’nde yüzde 3 oranında artmıştır.

Bu yılda, Japonya pazarında yüzde 2 oranında artış gerçekleşmiştir. Çin ve G. Kore pazarı yüzde 6 artarken, Hindistan pazarında değişiklik olmamış, Rusya’da talepteki düşüş yüzde 12 oranında olmuştur.

Gelişen pazarlar olarak adlandırılan, Brezilya, Çin, Hindistan ve Rusya’dan meydana gelen BRIC ülkelerinde ise talep artışı yüzde 2 düzeyinde gerçekleşmiş ve bu artış Çin pazarındaki yükselmeden kaynaklanmıştır. BRIC pazarı 33,7 milyon adet düzeyine ulaşmıştır.

2.2. Üretim

LMC verilerine göre 2014 yılı dünya toplam motorlu araç üretimi, 2013 yılına göre yüzde 2 oranında artarak 90,1 milyon adede ulaşılmıştır. Toplam araç üretimi Batı Avrupa'da 2013 yılına göre yüzde 3 oranında artarak 13,6 milyon adet olmuş ve bölgenin dünya otomotiv üretimindeki payı 2014 yılında yüzde 15 düzeyinde gerçekleşmiştir.

2014 yılında K. Amerika bölgesinde 2013 yılına göre toplam motorlu araç üretimi yüzde 5 artmış, Mercosur bölgesinde ise yüzde 17 oranında azalmıştır. Doğu Avrupa bölgesinde bir değişim olmamış üretim 7,1 milyon adet düzeyinde gerçekleşmiştir. Asya-Pasifik bölgesinde ise yüzde 2'lük artış ile 45,9 milyon adet düzeyine yükselmiştir. Bu bölge, toplam dünya üretimi içinde aldığı ve giderek artan yüzde 50'lik payı ile ilk sırada yer almaktadır. 2014 yılında, Japonya'da toplam araç üretimi yüzde 1, Çin'de ise yüzde 6 oranında artmıştır. Öte yandan, Rusya'nın üretimi yüzde 11 oranında azalırken, Hindistan'ın üretimi ise yüzde 2 oranında artmıştır.

Bölgesel ve Ülkeler Bazında Dünya Motorlu Araç Üretimi 2014/2013 (x 1.000)

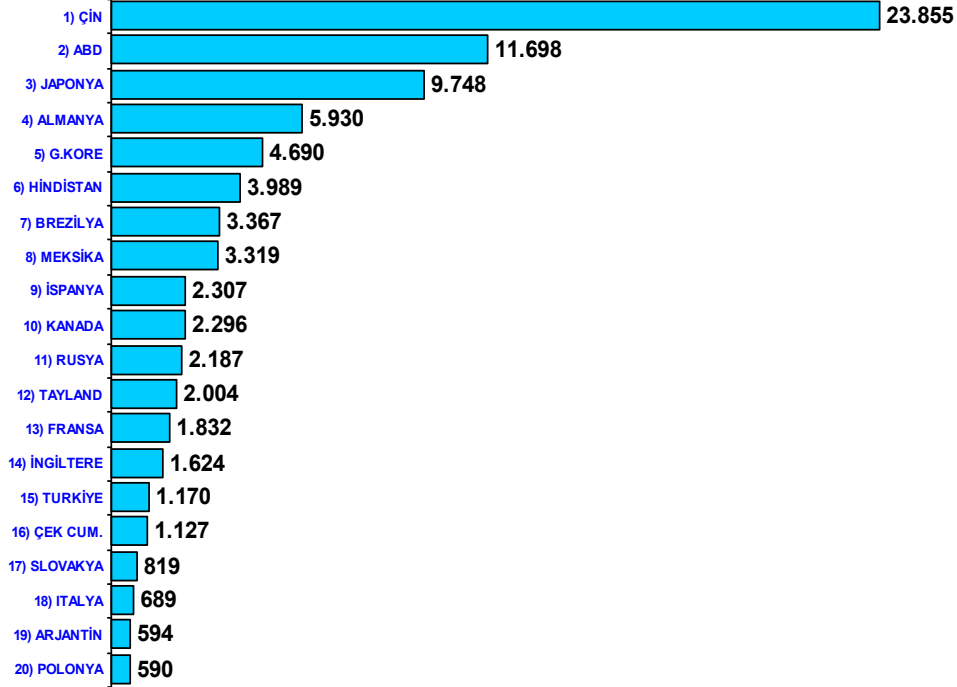
Bölgeler	Araç Sınıfı	2013	2014	Değişim (2014/2013)	Ülkeler	Araç Sınıfı	2013	2014	Değişim (2014/2013)
K. Amerika	Otomobil	14.749	15.392	4	ABD	Otomobil	9.747	10.181	4
	Hafif Ticari Araç	1.403	1.516	8		Hafif Ticari Araç	1.124	1.167	4
	Ağır Ticari Araç	457	509	11		Ağır Ticari Araç	333	365	10
	Toplam	16.609	17.417	5		Toplam	11.204	11.713	5
Mercosur	Otomobil	4.010	3.329	-17	Brezilya	Otomobil	3.303	2.785	-16
	Hafif Ticari Araç	262	221	-16		Hafif Ticari Araç	189	155	-18
	Ağır Ticari Araç	237	204	-14		Ağır Ticari Araç	227	198	-13
	Toplam	4.509	3.754	-17		Toplam	3.719	3.138	-16
Batı Avrupa	Otomobil	11.456	11.774	3	Rusya	Otomobil	1.926	1.711	-11
	Hafif Ticari Araç	1.251	1.387	11		Hafif Ticari Araç	160	120	-25
	Ağır Ticari Araç	452	409	-10		Ağır Ticari Araç	188	185	-2
	Toplam	13.159	13.570	3		Toplam	2.274	2.016	-11
Doğu Avrupa	Otomobil	6.126	6.240	2	Hindistan	Otomobil	2.936	3.033	3
	Hafif Ticari Araç	722	616	-15		Hafif Ticari Araç	588	548	-7
	Ağır Ticari Araç	272	270	-1		Ağır Ticari Araç	279	312	12
	Toplam	7.120	7.126	0		Toplam	3.803	3.893	2
Asya/Pasifik	Otomobil	34.092	35.802	5	Japonya	Otomobil	8.186	8.283	1
	Hafif Ticari Araç	8.660	8.137	-6		Hafif Ticari Araç	1.071	1.084	1
	Ağır Ticari Araç	2.038	1.963	-4		Ağır Ticari Araç	320	319	0
	Toplam	44.790	45.902	2		Toplam	9.577	9.686	1
Diğerleri	Otomobil	1.545	1.773	15	Çin	Otomobil	15.808	17.391	10
	Hafif Ticari Araç	477	544	14		Hafif Ticari Araç	5.104	4.869	-5
	Ağır Ticari Araç	101	103	2		Ağır Ticari Araç	1.220	1.121	-8
	Toplam	2.123	2.420	14		Toplam	22.132	23.381	6
Dünya	Otomobil	71.978	74.310	3	G.Kore	Otomobil	4.146	4.199	1
	Hafif Ticari Araç	12.775	12.421	-3		Hafif Ticari Araç	330	329	0
	Ağır Ticari Araç	3.557	3.458	-3		Ağır Ticari Araç	34	43	26
	Toplam	88.310	90.189	2		Toplam	4.510	4.571	1
				BRIC	Otomobil	23.973	24.920	4	
					Hafif Ticari Araç	6.041	5.692	-6	
					Ağır Ticari Araç	1.914	1.816	-5	
					Toplam	31.928	32.428	2	

Kaynak: LMC

2014 yılında bir önceki yıla göre, otomobil üretimi yüzde 3 oranında artarak 74,3 milyon adet düzeyinde gerçekleşmiştir. K. Amerika'nın otomobil üretimi yüzde 4, Batı Avrupa'nın yüzde 3 oranında artmıştır. Doğu Avrupa'da otomobil üretimi yüzde 2 oranında artmış ve 6,2 milyon adede yükselmiştir.

2014 yılı dünya motorlu araç üretiminde ilk sırada 23,8 milyon adet ile Çin yer alırken ikinci sırada 11,7 milyon adet ile ABD ve üçüncü sırada 9,7 milyon adet ile Japonya sırada bulunuyor. Bu sıralamada Türkiye toplam 1.170 bin adetlik üretimi ile 90 milyon adetlik dünya motorlu araç üretiminde on beşinci sıradadır.

Dünya Motorlu Araç Üretimi 2014 (x 1.000 Adet)

2000–2014 yılları arasında dünya ve Türkiye üretimi incelendiğinde, son 15 yıllık süreçte Türkiye'nin dünya motorlu araç üretiminde aldığı payın 2008 yılına kadar arttığı görülmektedir. 2008 yılından 2010 yılına kadar düşen pay 2011 yılında tekrar yükselerek yüzde 1,45 düzeyine ulaşmıştır. 2012 ve 2013 yıllarında tekrar azalan dünya üretimindeki Türkiye'nin payının 2014 yılında yüzde 1,3'e yükseldiği görülmektedir.

Dünya ve Türkiye Üretimi (1.000 Adet)

Yıllar	Dünya	Türkiye	Pay (%)
2000	58.243	431	0,74
2001	56.503	271	0,48
2002	59.345	347	0,58
2003	61.480	534	0,87
2004	65.381	823	1,26
2005	67.547	879	1,3
2006	70.486	988	1,4
2007	74.494	1.100	1,48
2008	71.422	1.147	1,61
2009	63.242	870	1,38
2010	79.516	1.095	1,38
2011	81.967	1.189	1,45
2012	86.469	1.072	1,24
2013	88.310	1.126	1,27
2014	90.189	1.170	1,3

Kaynak: LMC

Burada dünya üretimindeki artışta BRIC ülkelerinin hızla yükselişi de göz önünde bulundurulmalıdır. 2014 yılı itibariyle BRIC ülkeleri dünya motorlu araç üretiminde yüzde 36'lık paya sahip bulunmaktadır.

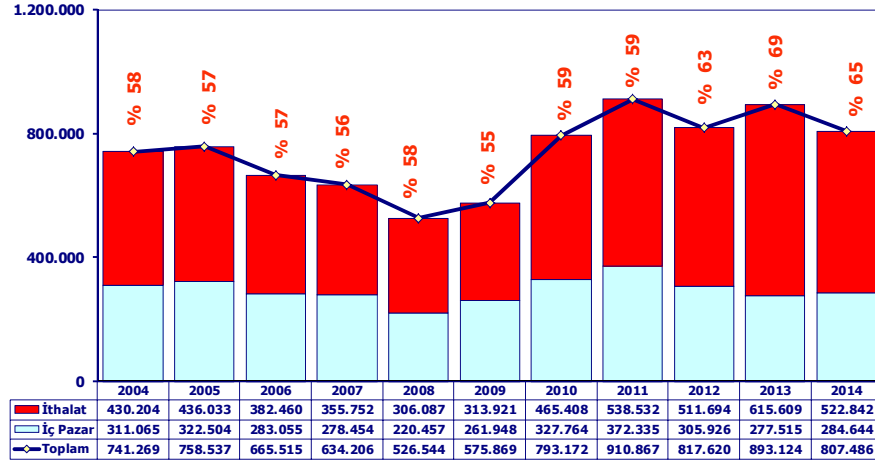
Küresel gelişmeler ilgili gelecek değerlendirmelere dikkate alındığında gelecekte üretimin Güney Doğu Asya yöresi ile Brezilya, Çin, Hindistan ve Rusya'dan oluşan BRIC ülkelerinde yoğunlaşacağı beklenmektedir.

3. Türkiye’de Otomotiv Sanayii

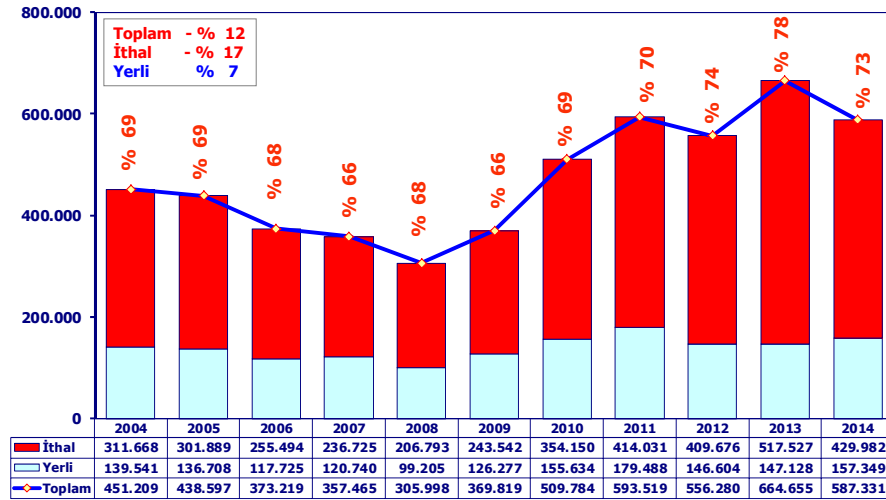
3.1. Pazar

2014 yılında toplam pazar, 2013 yılına göre yüzde 10 oranında azalarak 807 bin adet düzeyinde gerçekleşti. 2013 yılında toplam pazarda ithalatın payı yüzde 69 iken, 2014 yılında yüzde 65 düzeyine gerilemiştir.

Toplam Pazar (Otomobil + Ticari Araç)

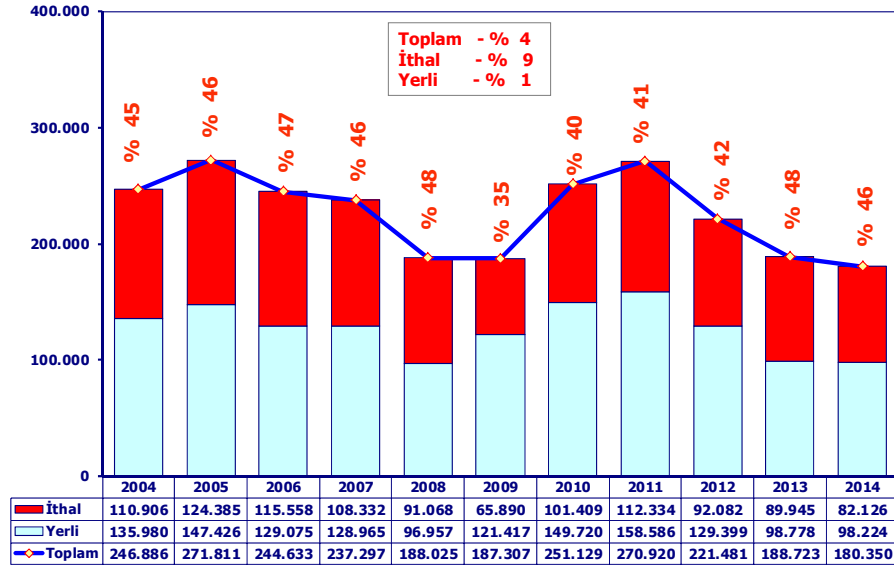

Otomobil Pazarı

Bu yıl otomobil pazarındaki düşüş yüzde 12 düzeyinde gerçekleşirken pazar 587 bin adede gerilemiştir. 2013 yılında otomobil pazarında ithalatın payı yüzde 78 iken 2014 yılında yüzde 73 düzeyinde gerçekleşmiştir. 2013 yılında 518 bin adet olan ithal pazar 2014 yılında yüzde 17 oranında azalarak 430 bin adede gerilemiştir. 2014 yılında bir önceki yıla kıyasla yerli otomobil pazarında yüzde 7 oranında artış gerçekleşmiş ve yerli otomobil pazarı 157 bin adede yükselmiştir.

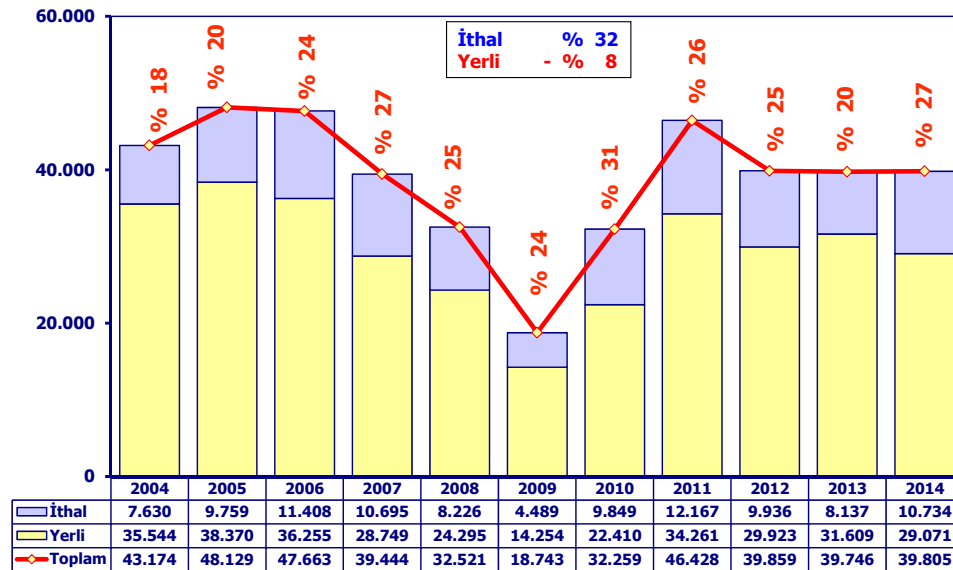
Hafif Ticari Araç Pazarı

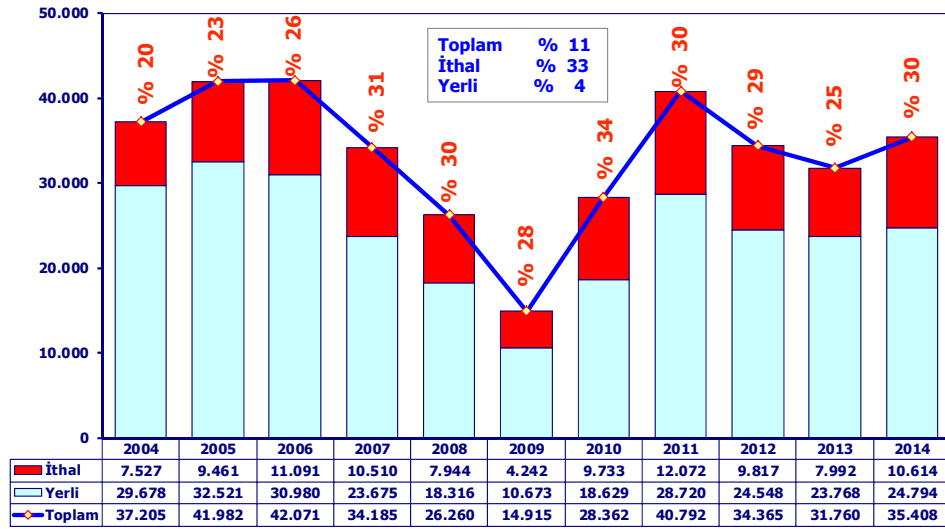
2014 yılında bir önceki yıla göre hafif ticari araç pazarı yüzde 4 oranında azaldı ve pazar 180 bin adet düzeyine geriledi. 2013 yılında ithalatın pazar payı yüzde 48 iken, 2014 yılında yüzde 46 oldu. 2013 yılında yerli hafif ticari araç pazarı 99 bin adet iken, 2014 yılında yüzde 1 oranında azalarak 98 bin adet olmuştur. Aynı yılda ithalat yüzde 9 düşmüş ve 82 bin adet düzeyine gerilemiştir.

2014 yılında 2013 yılına göre ağır ticari araç pazarında önemli bir değişim olmadı ve pazar 40 bin adet düzeyinde gerçekleşti. 2014 yılında 2013 yılına göre yerli ağır ticari araç pazarı yüzde 8 oranında azalırken ithalatta artış yüzde 32 oranında gerçekleşti. 2014 yılında yerli ağır ticari araç pazarı 29.071 adet, ithal ağır ticari araç pazarı ise 10.734 adet düzeyinde oldu. Ağır ticari araç pazarında ithalat oranının yükselme eğiliminde olduğu görülmektedir.

Ağır Ticari Araç Pazarı

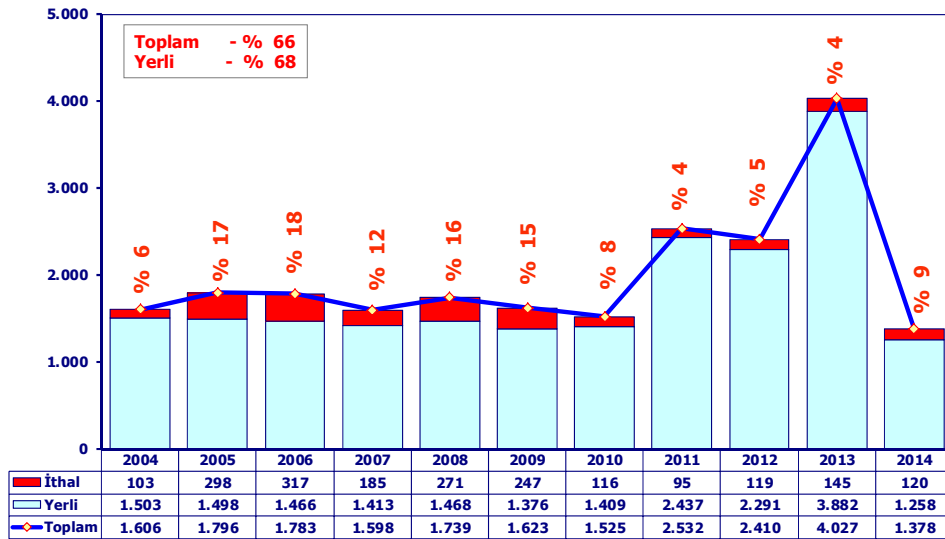
Kamyon Pazarı

2014 yılında 2013 yılı dönemine göre kamyon pazarı yüzde 11 oranında artarak 35 bin adet düzeyine yükselmiştir. 2013 yılına göre 2014 yılında ithal kamyon adetlerindeki artış yüzde 33 gibi önemli bir oranda gerçekleşmiştir. Aynı yılda yerli pazar ise sadece yüzde 4 düzeyine artarak 25 bin adet olmuştur.

Otobüs pazarı ise özellikle belediye alımlarının sınırlı kalması nedeni ile yüzde 66 gibi önemli oranda azalarak 1.378 adede gerilemiştir. Yerli otobüs pazarındaki daralma yüzde 68 düzeyinde olmuş ve pazar 1.258 adet düzeyine gerilemiştir.

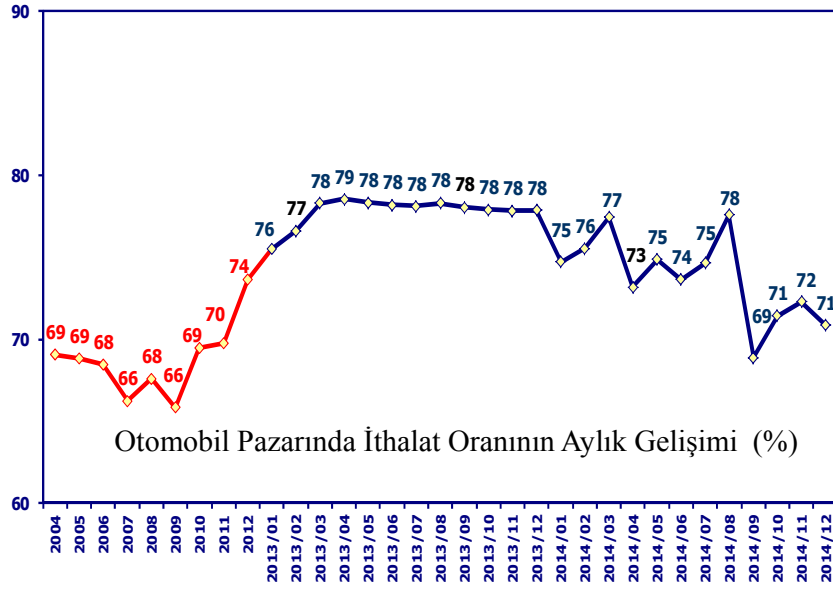
Otobüs Pazarı

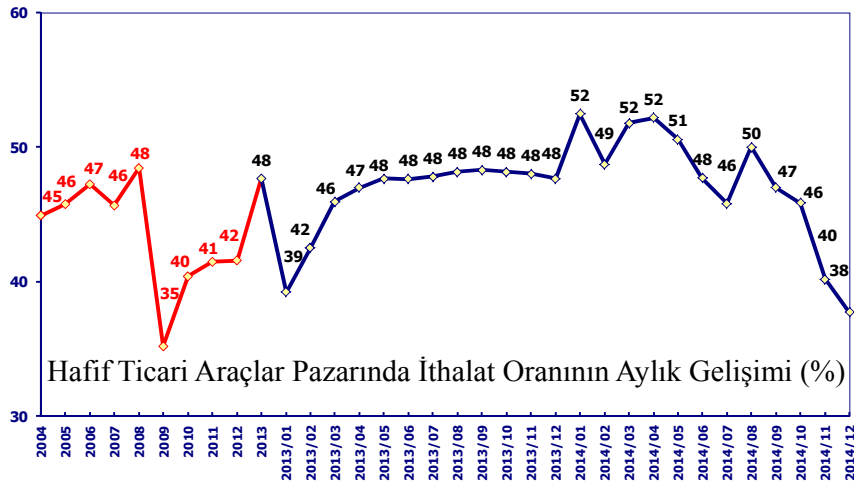
Son 10 yıllık ortalamalara göre toplam pazar yüzde 9,4 otomobil pazarı yüzde 23,5 artarken, hafif ticari araçlar (HTA) pazarı yüzde 19,5 oranında azalmıştır. Kamyon pazarında 10 yıllık ortalamalara göre yüzde 7,3 artmış, otobüs pazarı ise yüzde 32,5 oranında düşüş göstermiştir.

Pazar (x 1.000)	10 Yıllık Ortalama	2014	Değişim %
Toplam	738,3	807,5	9,4
Otomobil	475,7	587,3	23,5
HTA	224,2	180,4	-19,5
Kamyon	33,0	35,4	7,3
Otobüs	2.041	1.378	-32,5

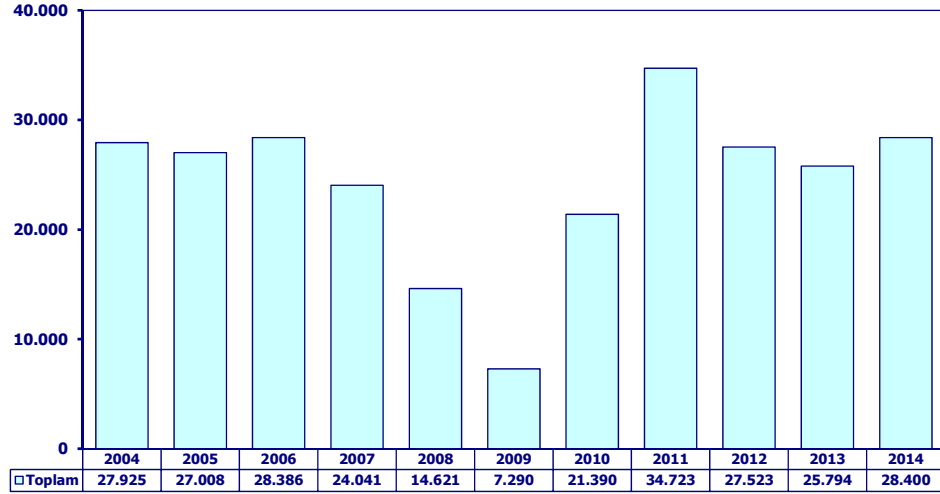
Otomobil pazarında 2014 yılında otomobil pazarında ithalatın oranı yüzde 73 düzeyinde gerçekleşmiştir.

İthal hafif ticari araçların pazar payı yıl boyunca gerilemeye devam etmiştir. 2014 yılı itibariyle ithalatın pazar payı yüzde 38 düzeyinde gerçekleşmiştir.

Traktör Pazarı

2014 yılında 2013 yılına göre traktör pazarındaki artış yüzde 10 düzeyinde gerçekleşmiş ve pazar 28.400 adede yükselmiştir.

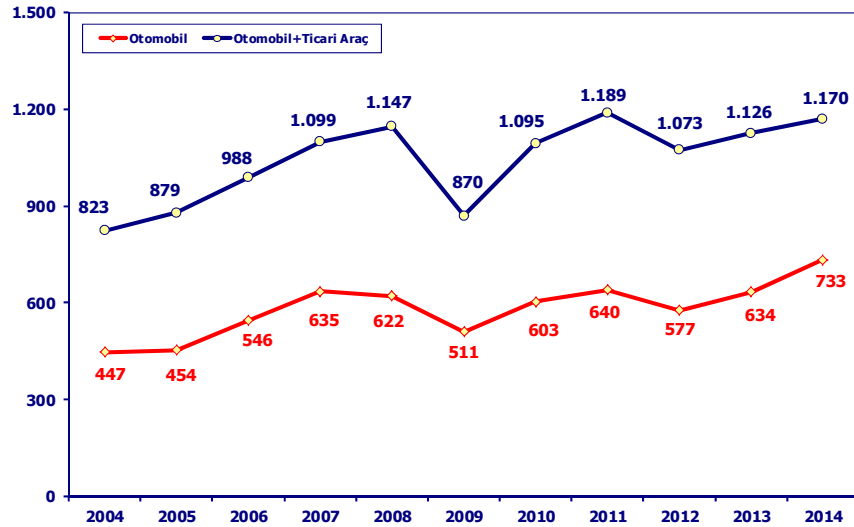
3.2. Üretim

2014 yılında bir önceki yılın aynı dönemine göre toplam üretim yüzde 45, otomobil üretimi ise yüzde 38 oranında arttı. Bu dönemde, toplam üretim 1.170 bin adet, otomobil üretimi ise 733 bin adet düzeyinde gerçekleşti.

2014 yılında üretim, büyük kamyonlarda yüzde 3, midibüste yüzde 2 oranında arttı. Ancak küçük kamyonlarda yüzde 24, kamyonette yüzde 12, minibüste yüzde 6, otobüste yüzde 23 oranında azaldı.

Bu dönemde, traktör üretimi yüzde 19 oranında artarak 48 bin adet oldu.

Toplam Üretim ve Otomobil Üretimi (X 1.000)

Kapasite Kullanma Oranları (yüzde)

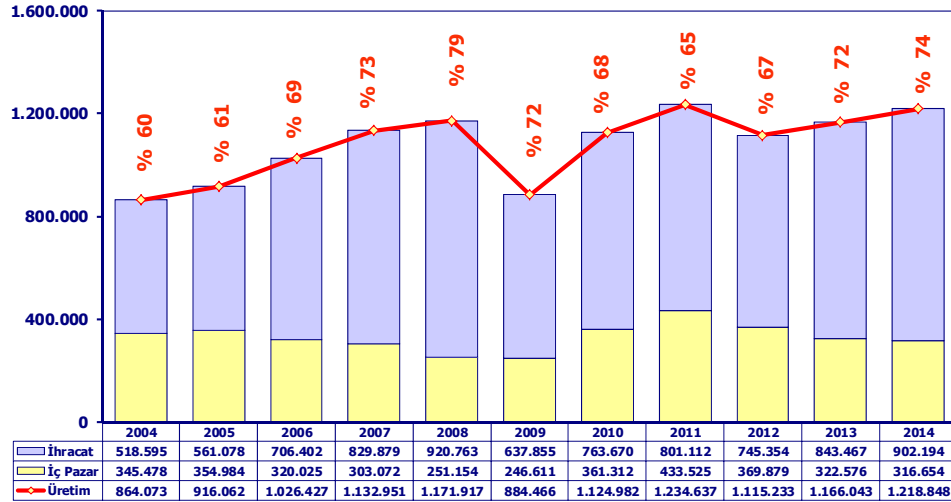
Araçlar	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Hafif Araçlar	50	31	38	54	75	78	89	91	80	59	74	76	69	75	70
Ağır T.Araçlar	56	16	24	38	56	62	41	56	73	37	44	66	56	78	63
Toplam Taşıt Araçları	50	30	36	53	74	77	81	86	77	42	72	69	63	77	67
T.Traktörleri	58	23	16	44	59	58	62	46	35	33	67	100	77	42	88

2013 yılı ile kıyaslandığında, 2014 yılında KKO hafif araçlarda azalmış ve yüzde 70 düzeyinde gerçekleşmiştir. Ağır ticari araçlarda ise yüzde 78’ den yüzde 63’e gerilemiştir. Ancak traktörde 2013 yılında yüzde 42 olan KKO, önemli oranda artarak yüzde 88 düzeyine yükselmiştir.

3.3. Dış Ticaret

Türkiye’nin üretim içinde ihracatı özellikle küresel krizin de etkisi ile 2008 yılındaki en yüksek yüzde 79 düzeyinden giderek azalma göstermişti. İhracatın motorlu taşıt aracı üretim içindeki payı 2013 yılından itibaren tekrar yükselmeye başlamış ve 2014 yılında yüzde 74 düzeyinde gerçekleşmiştir.

İhracat/Toplam Üretim (Traktör Dahil)

Taşıt Araçları İhracatı

SEKTÖR	2012	2013	2014	2013/2014 (%)
OTOMOBİL	412.991	484.504	581.993	20
TİCARİ ARAÇLAR	316.932	343.967	303.187	-12
* Kamyonet	292.601	300.765	269.995	-10
* Minibüs	16.429	34.664	26.458	-24
* Kamyon	2.682	3.055	1.281	-58
* Midibüs	1.173	985	824	-16
* Otobüs	4.047	4.498	4.629	3
TAŞIT ARAÇLARI	729.923	828.471	885.180	7
TRAKTÖR	15.431	14.996	17.014	13
TOPLAM	745.354	843.467	902.194	7

Diğer taraftan, Türkiye'nin 2014 yılında toplam taşıt aracı ihracatı yüzde 7 oranında artmış ve 885 bin adet düzeyine yükselmiştir. 2014 yılında otomobil ihracatı yüzde 20 artmış ile 582 bin adet, ticari araç ihracatı ise yüzde 12 azalarak 303 bin adete gerilemiştir.

Traktör ihracatı yüzde 13 oranında artarak 17.014 adet düzeyinde gerçekleşmiştir.

Uludağ ve Orta Anadolu İhracatçılar Birlikleri verilerine göre, 2014 yılında ihracat, 2013 yılına göre yüzde 6 oranında artarak 22,8 milyar \$ düzeyine yükselmiştir. Taşıt aracı ve yan sanayi ihracatı yüzde 5, ana sanayi ihracatı ise yüzde 6 oranında artmıştır.

Otomotiv Ana ve Yan Sanayi İhracatı (ABD \$)

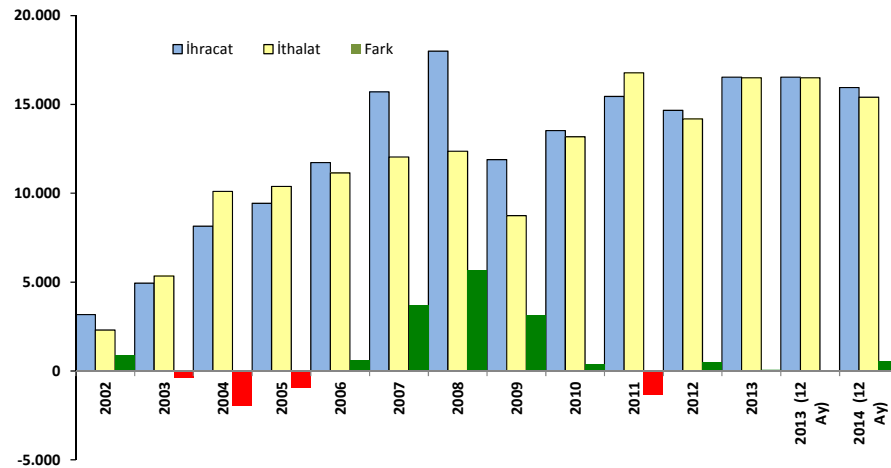
Ürün Grubu	2010	2011	2012	2013	2014	Değişim %
TOPLAM YAN SANAYİ	6.595.662.583	8.307.826.870	8.215.954.295	9.065.017.539	9.508.032.776	5
İÇ DIŞ LASTİK	988.990.821	1.373.205.546	1.199.572.093,47	1.130.005.892	1.126.947.745,11	0
EMNİYET CAMI	107.203.983	120.041.467	120.641.763,30	135.230.310	143.231.168,40	6
MOTOR	305.490.804	273.896.369	272.085.582,31	319.294.885	171.893.752,32	-46
AKÜ	186.504.496	232.611.079	250.104.807,27	306.451.449	289.150.764,10	-6
DİĞER AKSAM ve PARÇALAR	5.007.472.478	6.308.072.409	6.373.550.048,17	7.174.035.002	7.776.809.345,72	8
TOPLAM ANA SANAYİ	10.855.476.447	12.128.522.618	11.100.457.162	12.491.591.365	13.272.198.027	6
OTOBÜS	744.935.284	929.372.870	855.424.303,62	937.790.963	985.983.007,01	5
MİDİBÜS - MİNİBÜS	120.378.674	145.199.034	161.806.275,12	147.769.644	97.685.509,12	-34
OTOMOBİL	6.217.404.551	6.541.969.418	6.068.045.119,19	6.855.475.590	7.270.836.596,21	6
KAMYON - KAMYONET	3.363.101.038	4.034.772.621	3.433.310.998,81	3.918.798.755	4.201.921.030,07	7
ÇEKİCİ	145.710.283	116.912.332	71.336.634,88	218.385.732	252.416.256,09	16
RÖMÖRK ve YARI RÖMÖRK	72.145.150	147.247.613	195.093.536,78	77.907.407	38.396.524,81	-51
TARIM TRAKTÖRÜ	191.801.467	213.048.730	315.440.293,75	335.463.275	424.959.103,39	27
TOPLAM	17.451.139.030	20.436.349.488	19.316.411.457	21.556.608.904	22.780.230.802	6

Kaynak: Otomotiv Endüstrisi İhracatçıları Birliği

Bir önceki yıla göre, 2014 yılında Türkiye'nin toplam ihracatı yüzde 4 artmış, ithalatı yüzde 4 oranında azalmıştır bu nedenle dış ticaret açığı yüzde 15 oranında azalmıştır.

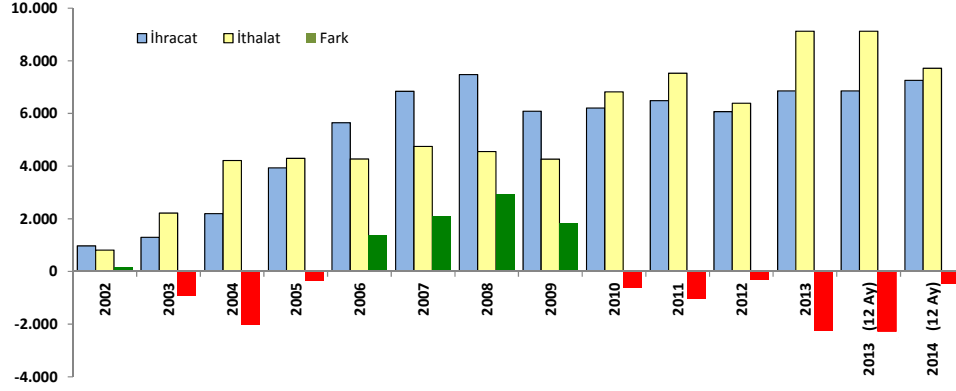
2013 yılında 16.493 milyon \$ ithalata karşılık 16.532 milyon \$ ihracat gerçekleşmiş ve bu dönemdeki dış ticaret fazlası 39 milyon \$ düzeyinde olmuştur. 2014 yılında ise ithalat 15.400 milyon \$ ihracat ise 15.948 milyon \$ olmuş ve dış ticaret fazlası 548 milyon \$ düzeyinde gerçekleşmiştir.

Motorlu Taşıtların Dış Ticareti (milyon \$)

	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2013 (12 Ay)	2014 (12 Ay)	Değişim (%)
İhracat	3.180	4.946	8.148	9.429	11.730	15.701	17.991	11.891	13.525	15.447	14.667	16.532	16.532	15.948	-3,5
İthalat	2.299	5.342	10.108	10.379	11.145	12.035	12.358	8.745	13.177	16.780	14.185	16.494	16.493	15.400	-6,6
İhr/İth	1,38	0,93	0,81	0,91	1,05	1,30	1,46	1,36	1,03	0,92	1,03	1,00	1,00	1,04	3,3
Fark	881	-396	-1.960	-950	585	3.666	5.633	3.146	348	-1.333	482	38	39	548	1.305,1

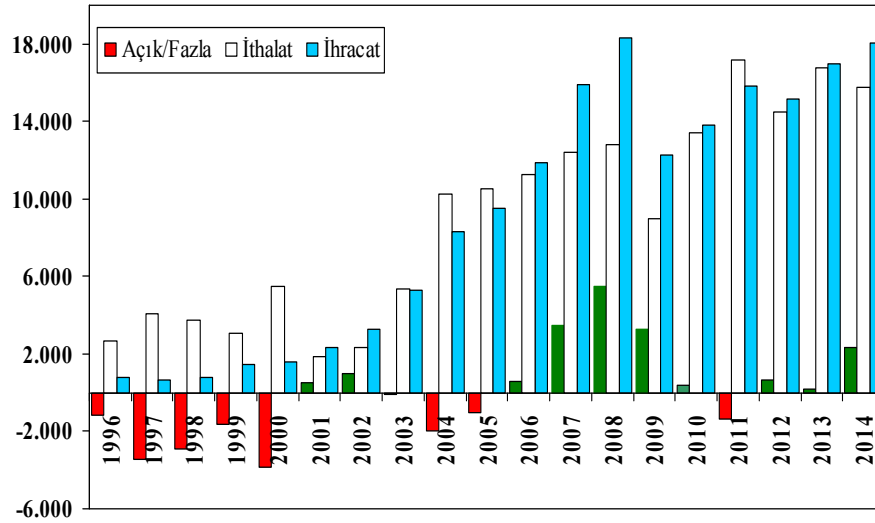
Otomobil Dış Ticareti (milyon \$)

	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013 (12 Ay)	2014 (12 Ay)	Değişim (%)
İhracat	973	1.298	2.197	3.934	5.645	6.840	7.474	6.086	6.210	6.486	6.069	6.857	7.255	5,8
İthalat	814	2.220	4.214	4.296	4.269	4.747	4.552	4.265	6.820	7.529	6.392	9.127	7.721	-15,4
İhr/İth	1,20	0,58	0,52	0,92	1,32	1,44	1,64	1,43	0,91	0,86	0,95	0,75	0,94	25,1
Fark	159	-922	-2.017	-362	1.376	2.093	2.922	1.821	-610	-1.043	-323	-2.270	-466	-79,5

2013 yılında otomobil ihracatı 6.857 milyon \$, ithalatı ise 9.127 milyon \$ düzeyinde gerçekleşmişti. 2014 yılında ihracat 7.255 milyon \$, ithalat ise 7.721 milyon \$ olmuştur. Bu yılda otomobil dış ticaretinde İhracat/İthalat oranı değişimi yüzde 25,1 düzeyine gerçekleşmiştir. Geçen yıldaki 2.270 milyon \$ dış ticaret açığı azalarak 466 milyon düzeyine gerilemiştir.

1996–2014 Yılları Otomotiv Ürünleri Dış Ticareti (Milyon \$)

	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
İthalat	2.693	4.105	3.728	3.094	5.467	1.827	2.333	5.383	10.237	10.552	11.408	12.397	12.790	8.976	13.422	17.184	14.514	16.808	15.736
İhracat	812	676	797	1.474	1.593	2.335	3.304	5.272	8.289	9.566	11.886	15.903	18.326	12.252	13.815	15.803	15.148	17.004	18.065
Açık/Fazla	-1.881	-3.429	-2.930	-1.621	-3.874	508	971	-111	-1.948	-985	478	3.506	5.537	3.276	393	-1.378	634	196	2.329

GTİP 87.00 kapsamındaki motorlu taşıt araçları ile bunların aksam ve parçalarında Türkiye'nin ithalatı, ana ve yan sanayinin üretim için ara malı ithalatı ile sanayi dışındaki komple araç ve parktaki araçların yedek parça ithalatını içermektedir. 2014 yılı itibariyle sanayinin ihracatı tüm ithalata göre dış ticaret fazlası vermiştir.

Bu kapsamda 2014 yılında 15.736 milyon \$ ithalata karşılık 18.065 milyon \$ ihracat gerçekleştirilmiştir. Bunun sonucu, dış ticaret dengesi ise 2.329 milyon \$ fazla vermiştir. Geçen yıl dış ticaret fazlası 196 milyon \$ düzeyinde bulunuyordu.

2014 yılında GTİP 87.00 kapsamında dış ticaret fazlası önemli oranda artmıştır.

1996/2004 döneminde dış ticaret açığı 14.315 milyon \$ iken 2005/2014 döneminde 13.985 milyon \$ dış ticaret fazlası oluşmuştur.

	1996/2004	2005/2014
İthalat	38.867	133.787
İhracat	24.552	147.772
Açık/Fazla	-14.315	13.985

Türkiye İhracatçılar Meclisi (TİM) verilerine göre, 2014 yılı toplam Türkiye ihracatı yüzde 4 oranında artmış ve 158 Milyon \$ düzeyinde gerçekleşmiştir. Toplam taşıt araçları ve yan sanayi ihracatı ise 2013 yılına göre yüzde 4,5 oranında artmış ve 22,2 milyar ABD Dolar düzeyinde gerçekleşmiştir. 2006 yılı itibariyle sektör sıralamasındaki birinciliğini koruyan Taşıt Araçları ve Yan Sanayinin, Türkiye ihracatındaki payı yüzde 14 düzeyindedir.

Sektörlere Göre İhracat (ABD Doları)

SEKTÖRLER	ARALIK				OCAK-ARALIK			
	2013	2014	Değişim ('14/'13)	Pay(14) (%)	2013	2014	Değişim ('14/'13)	Pay(14) (%)
I. TARIM	2.200.338	2.312.276	5,1	17,6	21.340.806	22.498.459	5,4	14,3
A. BİTKİSEL ÜRÜNLER	1.675.286	1.693.194	7,5	12,9	14.896.115	15.701.712	5,4	10,0
Hububat, Bakliyat, Yağlı Tohumlar ve Mam.	672.113	652.885	-2,9	5,0	6.584.642	6.719.140	2,0	4,3
Yaş Meyve ve Sebze	363.329	338.706	-6,8	2,6	2.350.965	2.396.517	1,9	1,5
Meyve Sebze Mamulleri	119.837	118.682	-1,0	0,9	1.329.992	1.417.226	6,6	0,9
Kuru Meyve ve Mamulleri	130.314	135.547	4,0	1,0	1.438.254	1.460.876	1,6	0,9
Fındık ve Mamulleri	166.245	321.435	93,4	2,4	1.769.625	2.320.965	31,2	1,5
Zeytin ve Zeytinyağı	26.880	24.376	-9,3	0,2	439.568	228.283	-48,1	0,1
Tütün ve Mamulleri	89.628	94.615	5,6	0,7	906.087	1.075.658	18,7	0,7
Süs Bitkileri	6.940	6.948	0,1	0,1	76.982	83.046	7,9	0,1
B. HAYVANSAL ÜRÜNLER	185.163	207.956	12,3	1,6	1.988.154	2.277.467	14,6	1,4
Su Ürünleri ve Hayvansal Mamuller	185.163	207.956	12,3	1,6	1.988.154	2.277.467	14,6	1,4
C. AĞAÇ VE ORMAN ÜRÜNLERİ	439.890	411.125	-6,5	3,1	4.456.538	4.519.281	1,4	2,9
Ağaç Mamulleri ve Orman Ürünleri	439.890	411.125	-6,5	3,1	4.456.538	4.519.281	1,4	2,9
II. SANAYİ	10.378.459	10.456.824	0,8	79,6	119.018.515	124.147.258	4,3	78,8
A. TARIMA DAYALI İŞLENMİŞ ÜRÜNLER	1.085.086	1.037.118	-4,4	7,9	12.525.406	13.065.524	4,3	8,3
Tekstil ve Hammaddeleri	661.634	674.119	1,9	5,1	8.387.720	8.887.741	6,0	5,6
Deri ve Deri Mamulleri	220.909	147.908	-33,0	1,1	1.942.309	1.823.147	-6,1	1,2
Hali	202.543	215.091	6,2	1,6	2.195.376	2.354.635	7,3	1,5
B. KİMYEVİ MADDELER VE MAM.	1.598.616	1.429.709	-10,6	10,9	17.431.144	17.847.131	2,4	11,3
Kimyevi Maddeler ve Mamulleri	1.598.616	1.429.709	-10,6	10,9	17.431.144	17.847.131	2,4	11,3
C. SANAYİ MAMULLERİ	7.694.757	7.989.998	3,8	60,8	89.061.965	93.234.603	4,7	59,2
Hazırlanmış ve Konfeksiyon	1.421.633	1.372.215	-3,5	10,4	17.359.966	18.743.705	8,0	11,9
Otomotiv Endüstrisi	1.764.315	1.789.927	1,5	13,6	21.303.172	22.270.672	4,5	14,1
Gemi ve Yat	95.673	164.063	71,5	1,2	1.163.591	1.280.878	10,1	0,8
Elektrik Elektronik ve Hizmet	1.113.465	1.147.586	3,1	8,7	11.693.936	12.114.407	3,6	7,7
Makine ve Aksamlar	570.617	556.415	-2,5	4,2	5.797.479	6.048.710	4,3	3,8
Demir ve Demir Dışı Metaller	572.363	587.852	2,7	4,5	6.829.719	7.105.845	4,0	4,5
Çelik	1.187.128	1.187.018	0,0	9,0	13.818.690	13.222.305	-4,3	8,4
Çimento Camı Seramik ve Toprak Ürünleri	247.834	253.543	2,3	1,9	3.152.544	3.156.874	0,1	2,0
Mücevher	189.189	390.234	106,3	3,0	2.253.389	3.108.750	38,0	2,0
Savunma ve Havacılık Sanayii	163.410	175.132	7,2	1,3	1.388.803	1.647.863	18,65	1,0
İklimlendirme Sanayii	360.665	357.913	-0,8	2,7	4.196.033	4.424.526	5,4	2,8
Diğer Sanayi Ürünleri	8.464	8.102	-4,3	0,1	104.643	110.070	5,2	0,1
III. MADENCİLİK	420.132	367.663	-12,5	2,8	5.034.853	4.646.945	-7,7	2,9
Madencilik Ürünleri	420.132	367.663	-12,5	2,8	5.034.853	4.646.945	-7,7	2,9
T O P L A M (TİM*)	12.998.929	13.136.763	1,1	100,0	145.394.174	151.292.662	4,1	96,0
İhracatçı Birlikleri Kaydından Muaf İhracat					6.232.535	6.329.395	1,6	4,0
T O P L A M (TİM+TÜİK*)	12.998.929	13.136.763	1,1	100,0	151.626.709	157.622.057	4,0	100,0

Kaynak: Türkiye İhracatçılar Meclisi

OSD üyeleri 2014 yılında, 2013 yılına göre yüzde 2'lik bir artış ile toplam 13,5 milyar ABD Doları ihracat gerçekleştirmiştir. İlk üç sırada Ford Otosan, O. Renault ve Tofaş firmaları yer almıştır.

Firmalar	2012 Değer \$			2013 Değer \$			2014 Değer \$		
	Taşıt Aracı	Aksam-Parça	Toplam	Taşıt Aracı	Aksam-Parça	Toplam	Taşıt Aracı	Aksam-Parça	Toplam
FORD OTOSAN	2.907.774.187	284.942.158	3.192.716.345	3.288.239.152	393.223.246	3.681.462.398	3.225.143.608	29.965.157	3.255.108.765
OYAK RENAULT	2.487.142.798	665.824.352	3.152.967.150	2.900.729.693	622.668.699	3.523.398.392	2.544.714.048	475.664.896	3.020.378.944
TOFAŞ	1.954.401.267	102.090.958	2.056.492.225	2.058.291.803	104.914.214	2.163.206.017	1.898.668.954	106.667.529	2.005.336.483
TOYOTA	1.129.433.606	21.579.837	1.151.013.443	1.434.868.164	21.246.486	1.456.114.650	1.772.968.039	249.576.323	2.022.544.362
HYUNDAI ASSAN	729.136.932	2.704.445	731.841.377	941.553.271	3.592.131	945.145.402	1.853.504.186	5.040.448	1.858.544.634
MERCEDES BENZ TÜRK	535.579.500	4.687.528	540.267.028	654.605.128	7.184.694	661.789.822	597.477.820	4.131.975	601.609.795
TÜRK TRAKTÖR	290.863.770	54.657.057	345.520.827	322.854.097	40.363.762	363.217.859	404.723.859	30.835.443	435.559.302
MAN TÜRKİYE	211.884.723	2.362.043	214.246.766	217.647.351	2.972.226	220.619.577	217.040.205	9.211.741	226.251.946
TEMSA GLOBAL	152.007.921	8.078.376	160.086.297	0	0	129.416.600	96.839.418	6.265.511	103.104.929
OTOKAR	141.240.338	4.500.566	145.740.904	107.721.952	10.081.568	117.803.520	97.558.320	11.617.039	109.175.359
KARSAN	103.794.090	672.489	104.466.579	84.038.975	1.584.100	85.623.075	2.320.021	477.252	2.797.273
ANADOLU ISUZU	49.702.232	2.760.502	52.462.734	50.065.477	4.317.298	54.382.775	53.046.147	3.165.870	56.212.017
HONDA TÜRKİYE	166.597.416	4.987.185	171.584.601	40.284.261	11.770.862	52.055.123	27.533.323	6.329.346	33.862.669
HATTAT TARIM	22.057.400	301.204	22.358.604	13.831.183	567.799	14.398.982	27.896.725	372.333	28.269.058
BMC	24.073.356	2.209.356	26.282.712	0	0	0	0	0	0
TOPLAM	10.905.689.536	1.162.358.056	12.068.047.592	12.114.730.507	1.224.487.085	13.468.634.192	12.819.434.673	939.320.863	13.758.755.536

4. Otomotiv Sanayi 2014 Yılı Genel Değerlendirmesi ve Gelecek Beklentileri

2014 yılında daralan iç pazara rağmen yeni yatırımların ve projelerin devreye girmesi ile ihracat ve üretim adetlerinde artış kaydedildi. 2014 yılında bir önceki yıla göre üretimde yüzde 4 artış gerçekleşti ve üretim 1 milyon 170 bin adede ulaştı. Bu suretle 2011 yılındaki 1 milyon 190 binlik rekora çok yaklaşıldı.

2014 yılında yapılan otomobil üretimindeki yatırımların olumlu sonuçları hızla alınmış ve otomobil üretiminde bir önceki yıla oranla yüzde 16'lık bir artış gerçekleşmiştir. Otomotiv sanayi, 2014 yılında ihracat bir önceki yıla göre yüzde 7 oranında arttı ve toplam ihracat 885 bin adet oldu.

Diğer taraftan sektör için bir sürpriz sayılabilecek ÖTV artışı ile girilen 2014 yılı ilk yarısında iç pazarda gerileme yaşansa da ikinci yarı sonlarına doğru sağlanan toparlama ile iç pazarda sadece yüzde 10 luk bir daralma gerçekleşti. 2014 yılında toplam pazar 2013 yılı aynı dönemine göre yüzde 10 oranında azalarak 808 bin adet düzeyinde gerçekleşti.

Sanayimizin önemli ürünü olan hafif ticari araçlarda pazar yılbaşında önemli düşüş gösterdi. Daha sonra K2 belge ücretinde uygun bir düzeltme ile pazar yeniden canlandı. Türkiye hafif ticari araçlarda tasarımı yerli ürünlerle, üretimde AB içinde ilk sırada yer aldı.

Küresel bazda otomotiv üretimi değerlendirildiğinde, toplam küresel üretim yüzde 2 oranında arttı. AB'nde kriz sonrası 2014 yılında üretim artışı gözlemlendi. 2013 yılında toplam üretimde 17. sırada bulunan Ülkemiz 2014 yılında küresel üretimde 1.170 bin adet ile 2013 yılında olduğu gibi yine 15. sırada yer aldı. AB Üretiminde 2013 yılında 6.sırada bulunan Türkiye ise 5. Sırada bulunmaktadır.

Diğer taraftan, sanayimiz ArGe merkezlerinde geliştirilen yeni ürün projeleri ile sürdürülebilir bir ihracat üretim tüm sektör ithalatını karşılayarak 2011 yılı hariç 2006 yılından bu yana sürekli dış ticaret fazlası vermeye devam etti. 2014 yılında dış ticaretimiz 2,4 milyar \$ fazla vermiştir.

2014 yılı sanayimizde: yeni model ve ek kapasite yatırımları ile çok önemli bir yıl oldu. 4,4 Milyar \$ lık yeni yatırım projeleri açıklandı ve toplam kapasitemiz yeni yatırımlarla yüzde 9 Artarak 1,7 milyon adedi ulaştı.

2014 yılı itibariyle, otomotiv sanayi sahip olduğu 50 ArGe merkezi sayısı ile Türkiye'de yüzde 30 pay ile birlikte sektörler arasında ilk sırada yer almaktadır.

İç pazarda yaşanan gerilemeye karşın otomotiv sanayinin ihracat açısından başarı kazanmış ve sağladığı katma değer ile birlikte ihracatımız 2013 yılına oranla yüzde 7 artarak 22,8 milyar Dolar'a ulaştı.

Otomotiv sanayi elde ettiği bu başarı ile Türkiye ihracatına ve ekonomisine katma değer sağlayan sektörler sıralamasında ilk sıradaki yerini korumaktadır. Başlıca pazarımız konumundaki AB pazarında yaşanan toparlanma ile sanayimiz toplam ihracatını artırırken otomobil ihracatında da yüzde 20'lik artış ülkemiz ve sanayimiz açısından gurur verici bir gelişme olarak değerlendirilmektedir.

	2003	2008	2009	2011	2012	2013	2014	2015
Üretim (1.000)	534	1.147	870	1.190	1.073	1.126	1.170	1.225
İhracat (1.000)	359	910	630	790	730	828	885	925
İhracat (Mio-\$)	6.900	24.700	16.800	20.400	19.300	21.500	22.780	23.500 - 24.000

Yatay gelişeceği tahmin edilen iç talebe rağmen 2015 yılında da ihracat artışı ile üretimin 2014 yılı üzerinde gerçekleşeceği beklenmektedir. Yeni yatırım projelerin de 2015 sonu ve 2016'da devreye girmesi ile birlikte ülkemiz hafif ticari araç üretiminden sonra otomobil üretiminde de Avrupa'da önemli merkez olmayı hedeflemektedir.

Sağlanan yeni teşviklerle otomotiv sanayimiz ülkenin geleceğine yatırım yapmaktadır. Yakın gelecekte yeni yatırımlarla üretim kapasitemizin 2 milyon adede ulaşması beklenmektedir. 2015 yılı projelerin gerçekleşmeye başladığı bir yıl olacaktır. Sanayimiz ihracatta beklediği artış ile 2015 de üretim rekoru kırmayı hedeflemektedir.